

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ
СЛУЖБ ЗАЙНЯТОСТІ”
(для бакалаврів)**

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2010

МАУП

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступ. Курс навчальної дисципліни “Організація діяльності служб зайнятості” спрямований на підвищення професіоналізму майбутніх фахівців, оволодіння теоретичними та практичними знаннями в галузі надання соціальних послуг державною службою зайнятості України та інформаційно-роз’яснювальної роботи серед населення. Засвоєння основних принципів, форм і методів роботи державної служби зайнятості, навичок організації та проведення інтерактивних семінарів для клієнтів допоможе молодим спеціалістам визначити своє ставлення до цього виду діяльності, безпосередньо спілкуватися з потенційними клієнтами, а працівникам підприємств, установ і організацій усіх форм власності – толерантно будувати свої відносини з органами державного управління й державними службовцями різних рангів.

Мета вивчення дисципліни:

- забезпечити професійну компетентність у сфері організації діяльності державної служби зайнятості України;
- засвоїти основні теоретичні засади інституту державної служби зайнятості;
- ознайомити студентів з передовим вітчизняним і зарубіжним досвідом підвищення дієвості органів державного управління;
- глибоко вивчити закони України, постанови Кабінету Міністрів, інші нормативні документи щодо організації державної служби зайнятості.

Завдання вивчення курсу:

- сформувати вміння, необхідні для ефективної організації діяльності державної служби зайнятості;
- засвоїти практичні навички індивідуальної роботи з клієнтами служби зайнятості;
- опанувати комунікативними технологіями та прийомами конструктивного консультування і вирішення проблемних ситуацій безробітних;
- сформувати у студентів уміння вносити конкретні пропозиції щодо підвищення соціально-економічної ефективності роботи органів державного управління з питань зайнятості.

Міждисциплінарні зв’язки. Цей курс тісно пов’язаний майже з усіма попередніми дисциплінами, зокрема з соціологією, загальною психологією, соціальною психологією, конфліктологією, політологією, основами психологічного консультування.

Підготовлено доцентом кафедри соціальної психології та соціальних технологій *Л. А. Овсянкіною*

Затверджено на засіданні кафедри соціальної психології та соціальних технологій (протокол № 6 від 03.10.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Овсянкіна Л. А. Методичні матеріали щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Організація діяльності служб зайнятості” (для бакалаврів). – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. – 30 с.

Методичні матеріали містять тематичний план, зміст дисципліни, методичні вказівки для самостійної роботи студентів, питання для самоконтролю, творчі завдання, тематику рефератів, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2010
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2010

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБ ЗАЙНЯТОСТІ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Державна служба як соціальний інститут
1	Предмет, завдання і джерела курсу “Організація діяльності служб зайнятості”
2	Держава як суб’єкт управління суспільними процесами
3	Організація професійної орієнтації, професійного відбору і професійної консультації незайнятого населення
4	Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації незайнятого населення
5	Порядок реєстрації безробітних, пошуку підходящої для них роботи та працевлаштування
	Змістовий модуль II. Програми зайнятості та безробіття
6	Умови та розмір виплати допомоги на випадок безробіття різним категоріям безробітних. Страхування від безробіття
7	Організація громадських робіт, тимчасової зайнятості на сезонних роботах, залучення безробітних до підприємницької діяльності
8	Регіональні програми зайнятості. Координація діяльності підприємств, установ і організацій у сфері зайнятості
Разом годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни
“ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБ ЗАЙНЯТОСТІ”

Змістовний модуль I. Державна служба як соціальний інститут

Тема 1. Предмет, завдання і джерела курсу “Організація діяльності служб зайнятості”

Предмет, мета і завдання курсу “Організація діяльності служб зайнятості”. Зв’язок курсу з іншими дисциплінами теорії та практики управління. Джерела курсу, їх види. Поняття зайнятості населення. Правове регулювання працевлаштування громадян України. Державні гарантії права на вибір виду зайнятості в Україні. Поняття працевлаштування та його правові форми. Поняття безробітного та його правове становище. Державна служба зайнятості в системі управління трудовими ресурсами. Її структура, мета, завдання, функції та основні напрями діяльності. Відповідальність структурних підрозділів державної служби зайнятості. Права державної служби зайнятості. Контроль за додержанням законодавства про зайнятість населення.

Мета: надати базові поняття з курсу теорії та організації державної служби зайнятості.

Методичні вказівки. Регулювання ринку праці, соціальний захист громадян у разі вимушеного безробіття — один із важливих обов’язків держави, яка будує керовану, соціально орієнтовану ринкову економіку. Саме тому наприкінці 1990 року уряд України визнав за доцільне перетворити службу працевлаштування, що існувала в системі Міністерства праці України, на державну службу зайнятості, тобто централізовану систему спеціальних державних органів, які б комплексно вирішували питання, пов’язані з регулюванням зайнятості населення, професійною орієнтацією, перенавчанням, працевлаштуванням, соціальною підтримкою громадян, які тимчасово не працюють. Основними напрямками діяльності служби зайнятості є також: аналіз ринку праці та інформування населення про його стан, наявність вільних робочих місць і вакантних посад на підприємствах, в установах і організаціях, про послуги, що надаються службою зайнятості; трудове посередництво і сприяння роботодавцям у забезпеченні підприємств робочою силою, а громадянам — в одержанні

роботи; контроль за дотриманням законодавства про зайнятість державними і громадськими органами, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності консультування громадян з питань одержання роботи, у тому числі в інших населених пунктах держави, умов і оплати праці; облік громадян, які звертаються з питань працевлаштування, вільних робочих місць і вакантних посад; створює автоматизовані банки даних про потребу підприємств, установ і організацій у кадрах.

Словникова робота: зайнятість населення, безробітний, працевлаштування, державна служба зайнятості, функції державної служби зайнятості.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Які завдання та функції виконує державна служба зайнятості?
2. Які принципи лежать в основі діяльності державної служби зайнятості?
3. На яких організаційних засадах функціонує державна служба зайнятості?
4. Якою є структура служби зайнятості?
5. Які права має державна служба зайнятості?

Творчі завдання

- Дайте характеристику сучасного стану на ринку праці України та Києва, проаналізуйте наслідки трудової міграції.
- Назвіть основні нормативні документи, які регулюють діяльність державної служби зайнятості. Яким чином відбувається контроль за дотриманням сучасного законодавства про зайнятість?
- Центр зайнятості пропонує навчання основ підприємництва, допомогу у виявленні якостей і нахилів, необхідних для цієї діяльності, сприяння у розробці бізнес-плану, консультаційній підтримці з юридичних та економічних питань. Чи відповідає така діяльність основним функціям центру зайнятості?

Теми рефератів

1. Зв'язок дисципліни “Організація діяльності служб зайнятості” з іншими навчальними курсами теорії та практики управління.
2. Типи і види державної служби зайнятості.
3. Соціальна мета і принципи державної служби зайнятості.

4. Організаційна структура державних органів управління трудовими ресурсами в Україні.
5. Основні напрями діяльності державної служби зайнятості.

Література: основна [12–14; 17; 29; 34];
додаткова [51; 52; 55; 64; 67]

Тема 2. Держава як суб'єкт управління суспільними процесами

Сутність сучасної держави. Основні риси держави. Функції держави та управління державою в умовах ринкової економіки. Вплив видів і форм держави на державне управління. Тенденції розвитку держави як суб'єкта управління. Місце і роль державного апарату в Україні. Державний апарат, його місце і роль у представницькій (законодавчій), виконавчій і судовій владі. Конституційне регулювання державного управління. Забезпечення поділу влади у процесі державного управління. Державне управління як основний різновид соціального управління, галузь наукового знання і освітня галузь.

Мета: надати студентам базове уявлення про державу як суб'єкт управління суспільними процесами, визначити тенденції її розвитку.

Методичні вказівки. Сутність сучасної держави розкривається та реалізується в її взаємодії із суспільством. Кожна держава для повноцінного здійснення своїх завдань і реалізації функцій повинна створювати різноманітні організації, сукупність яких називається механізмом держави. Основними функціями держави є впорядкування та вдосконалення суспільної, колективної та приватної життєдіяльності людей. Вона активно виконує політичну, соціальну, міжнародну та економічну функції. Якщо держава не забезпечує цілісності й збереження суспільства, не підтримує такого стану, а дозволяє окремим політичним силам провокувати різного роду соціальні конфлікти, то вона не виконує своєї суспільної функції, не виправдовує свого існування. За таких умов про будь-яке державне управління не може бути й мови. Крім того, держава забезпечує на всій території країни права і свободу кожної людини і громадянина. Свобода людини реалізується в суспільстві, у спілкуванні та співпраці людей. Окремі особи використовують те саме середовище для досягнення різних цілей, у тому числі і злочинних. За таких обставин тільки державна влада здатна бути гарантом захисту прав і свобод. Виконання соціальної функції передбачає створення державою умов для відтворення й розвитку лю-

дини (демографічна політика, освіта, виховання тощо); формування соціокультурного простору, сприятливого для самореалізації кожної людини; стимулювання творчого зростання людини; втілення в життя принципів соціальної справедливості тощо. До критеріїв загальної соціальної ефективності державного управління можна віднести: рівень продуктивності праці, співвіднесені зі світовими параметрами за її відповідними видами; темпи і масштаби приросту національного багатства; впорядкованість, безпеку, сталість і надійність суспільних відносин, їх відтворення з наростаючим позитивним результатом.

Словникова робота: механізм держави, соціальне управління, державне управління, демократичне урядування.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Які функції виконує держава як суб'єкт управління суспільним розвитком?
2. Які принципи лежать в основі державного управління? Які основні механізми їх прояву і особливості застосування?
3. Яким чином забезпечується поділ влади у процесі державного управління?
4. Що означає принцип соціальної справедливості державного апарату?
5. На яких теоретико-методологічних та організаційних засадах формується сучасна модель державного управління в Україні?

Творчі завдання

- Проаналізуйте сучасні напрями вдосконалення функціонування механізму держави в Україні.
- Дайте характеристику трьох гілок влади, розкрийте систему "стримувань та противаг".
- Розкрийте феномен органу державної влади у теоретико-правовому і конституційному аспектах.

Теми рефератів

1. Поняття механізму держави та його складові елементи.
2. Поняття апарату держави та його ознаки.
3. Види органів держави, їхні ознаки та класифікація.
4. Органи сучасної Української держави.
5. Роль сучасної кадрової політики у встановленні української державності.

6. Закон України про державну службу, проблеми його реалізації.
7. Проблеми добору державних службовців: вимоги, оцінювання, соціальний захист.
8. Соціальний контроль за діяльністю державної служби як форма зворотного зв'язку в системі державного управління.
9. Реформування державної служби України.
10. Проблема адаптації зарубіжного досвіду організації державної служби до умов України.

Література: основна [6; 12–15];
додаткова [49; 52; 55; 70; 72]

Тема 3. Організація професійної орієнтації, професійного відбору і професійної консультації незайнятого населення

Сутність, мета й основні принципи профорієнтації незайнятого населення. Основні елементи профорієнтації. Діяльність служби зайнятості щодо профорієнтації незайнятого населення. Професійна консультація і профвідбір. Поняття про фахову консультацію як спосіб встановлення відповідності індивідуальних психологічних і особистих особливостей до вимог професії. Довідкові, діагностичні, медичні консультації як види фахової консультації.

Професійний відбір як виявлення здатності людини до конкретного виду праці. Професійна психодіагностика як система вивчення характерних рис особистості, її методи.

Мета: сформувати у студентів знання про принципи організації професійної орієнтації, напрями діяльності професійного відбору та професійно-етичний кодекс консультанта служби зайнятості.

Методичні вказівки. Профорієнтаційна робота включає такі основні напрями діяльності, як: розробка нових науково обґрунтованих технологій організації професійного навчання безробітних; забезпечення розробки та видання навчальних планів і програм з професійного навчання безробітних за направленням державної служби зайнятості; інформаційно-довідкове та методичне обслуговування з питань організації професійної орієнтації та професійного навчання безробітних; вивчення, узагальнення і розповсюдження передового вітчизняного та зарубіжного досвіду організації професійної орієнтації і професійного навчання.

Фахівці відділу профорієнтації ознайомлять незайняте населення із ситуацією на ринку праці з точки зору попиту на працівників конкретних професій; нададуть інформацію про перспективи соціально-економічного розвитку міста; ознайомлять з основами професіографії — соціальним статусом тієї чи іншої професії, вимогами, які вони висувають до людини, умовами праці; поінформують про можливості набуття потрібної на ринку праці професії у навчальних закладах міста та регіону; допоможуть визначити професійні нахили, здібності, інтереси за допомогою професійних комп'ютеризованих та бланкових психологічних методик тощо.

Завдяки професійному консультуванню громадяни, які потребують працевлаштування, зможуть подолати внутрішні конфлікти та особистісні кризи, підвищити рівень соціальної адаптації, навчитися більш раціонально використовувати творчий потенціал. Професійна етика консультанта служби зайнятості передбачає високий рівень моральних, ділових (професійних), психолого-педагогічних якостей особистості. Права людини, передумови вільного і різнобічного розвитку особистості являють собою основні критерії роботи консультанта. У своїй роботі він керується принципами ненанесення шкоди клієнту, компетентності, неупередженості, конфіденційності та усвідомленої згоди.

Словникова робота: професійна орієнтація, професійний відбір, професійна освіта, професійна консультація, етичний кодекс працівника служби зайнятості, професіографія, соціальна адаптація, професійна адаптація.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Де і як незайняте населення може одержати послуги з професійної орієнтації?
2. Які методи профорієнтаційної і профконсультаційної роботи використовуються у сучасних службах зайнятості?
3. Чи впливають соціальні, економічні і педагогічні чинники на свідомий вибір професії?
4. Що таке професійна придатність і яким чином її можна виявити?
5. Чи пов'язане планування особистої ділової кар'єри з безперервною освітою?
6. Які професійно-етичні вимоги ставляться до консультанта під час бесіди з клієнтом, який звернувся за допомогою знайти роботу?

Творчі завдання

- Дайте характеристику сучасного тестування як методу профорієнтаційної роботи. Вкажіть його недоліки і переваги, вимоги до техніки проведення.
- Сформулюйте напрями активного пошуку роботи, що допоможуть незайнятому населенню реалізувати свої бажання і не втратити віру в успіх.
- Назвіть основні професійні та психологічні якості, необхідні представникам типів професій: “людина — людина”, “людина — техніка”, “людина — природа”, людина — знакова система”, “людина — художній образ”. Наведіть ще кілька прикладів професій та назвіть якості, необхідні для їх представників. До якого типу професій ви можете зарахувати себе?

Теми рефератів

1. Мета й основні завдання професійної орієнтації.
2. Зміст понять “професійна інформація”, “професійна консультація”, “професійний добір”, “професійний відбір”, “професійна адаптація”.
3. Поняття про професіограму як засіб опису професії.
4. Фахова консультація як спосіб встановлення відповідності індивідуальних психологічних і особистих особливостей вимогам професії.
5. Етичний кодекс консультанта служби зайнятості.

Література: основна [1; 3; 11; 41; 42];
додаткова [46; 49; 51; 53; 62; 68; 74]

Тема 4. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації незайнятого населення

Сутність, мета й основні підходи до професійного навчання незайнятого населення. Основні напрями розвитку системи професійного навчання незайнятого населення. Управління системою професійного навчання незайнятого населення. Основні елементи профорієнтації: профвідбір, профадаптація, профконсультація. Напрями і цілі профорієнтаційної роботи з незайнятим населенням. Форми профорієнтаційної роботи. Профорієнтація праці та підбір професії. Критерії відбору навчальних закладів для підготовки та перепідготовки незайнятого населення. Підходи до встановлення кількості

груп та їх формування. Основні принципи та технології підготовки та перепідготовки безробітних. Шляхи підвищення кваліфікації незайнятого населення.

Мета: сформувати у студентів знання про основні підходи до професійного навчання незайнятого населення, його перепідготовку та можливість підвищення кваліфікації у сучасних центрах зайнятості.

Методичні вказівки. Основна мета професійного навчання незайнятих громадян – сприяти їхньому працевлаштуванню завдяки отриманню професії (спеціальності) або підвищенню кваліфікації та конкурентоспроможності на ринку праці. В основу професійного навчання незайнятого населення покладено такі принципи, як добровільність професійного навчання; відповідність професійного навчання незайнятого населення до державних вимог; зв'язок професійного навчання з процесами ринкових перетворень, розвитком різних форм власності та господарювання, реструктуризацією економіки та зайнятості населення; орієнтація незайнятого населення на перспективні сфери трудової діяльності згідно з попитом на ринку праці; диференційований підхід до різних соціальних груп незайнятого населення; упровадження модульної системи професійного навчання з використанням індивідуального підходу до кожної особи; децентралізація управління професійною освітою незайнятих громадян; взаємозв'язок професійного навчання незайнятого населення із загальною системою безперервної професійної освіти.

Державна служба зайнятості надає такі профорієнтаційні послуги: інформує щодо змісту професій і спеціальностей та умов успішного оволодіння ними, допомагає у виборі виду професійної діяльності, що найбільше відповідає здібностям особистості, стану її здоров'я, вимогам ринку праці, спонукає безробітних до самостійного пошуку роботи та працевлаштування, індивідуальної трудової діяльності і роботи у сфері малого та середнього бізнесу. Згідно з концепцією професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації незайнятого населення професійне навчання цих громадян здійснюється у порівняно короткі терміни з урахуванням наявного життєвого, професійного досвіду і психічного стану. Максимальний термін навчання – до одного року. В окремих випадках цей термін може бути подовжений державним центром зайнятості Міністерства праці та соціальної політики України за погодженням з Міністерством освіти і науки України до півтора року.

Словникова робота: професійна інформація, професійне навчання, професійна консультація, професійний добір, професійний відбір, професійна адаптація.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Яка мета й основні завдання професійної орієнтації?
2. Які основні напрями та завдання розвитку системи професійного навчання незайнятого населення?
3. На чому ґрунтується співробітництво служби зайнятості й органів освіти у навчанні та працевлаштуванні незайнятого населення?
4. Яке, на вашу думку, значення підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації незайнятого населення для посилення його конкурентоспроможності на ринку праці?
5. Який порядок надання матеріальної допомоги під час підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації за направленням служби зайнятості?

Творчі завдання

- Проаналізуйте ситуацію на сучасному ринку праці, де спостерігається великий дефіцит кваліфікованих професійно-технічних кадрів у комунальних службах міста, в галузі енергозабезпечення, машинобудування та інших. Які причини такого стану і як можна їх подолати у майбутньому?
- Заповніть таблицю у ході виконання вправи “Яку саме роботу я хочу отримати”:

Мої бажання (записати свої бажання стосовно певної роботи, яку б хотіли виконувати, а також кваліфікації, якої хотіли б набути, певної посади, яку хотіли б зайняти)	Мої можливості (записати, що на цей час можете робити, яку посаду обіймати, згідно досвіду і рівня освіти)	Які професії є актуальними на ринку праці у вашому регіоні

- Опишіть гендерні стереотипи стосовно жінок і чоловіків, які заважають ефективному пошуку роботи на сучасному ринку праці.

Теми рефератів

1. Співпраця служби зайнятості й органів освіти у навчанні та працевлаштуванні незайнятого населення.
2. Основні напрями та завдання розвитку системи професійного навчання незайнятого населення.
3. Шляхи підвищення кваліфікації незайнятого населення.
4. Сучасні принципи та технології підготовки та перепідготовки безробітних.
5. Критерії відбору навчальних закладів для підготовки та перепідготовки незайнятого населення.
6. Зарубіжний досвід управління професійною орієнтацією населення.
7. Професійна мобільність людини на ринку праці та її соціальне значення.

Література: основна [7; 8; 11; 32; 34; 42];
додаткова [52; 58; 65; 68; 71; 73]

Тема 5. Порядок реєстрації безробітних, пошуку підходящої для них роботи та працевлаштування

Порядок реєстрації та перереєстрації громадян, які шукають роботу. Гарантії працевлаштування громадян, які потребують соціального захисту. Сутність поняття “підходяща робота”. Порядок і умови оформлення іноземним громадянам дозволу на працевлаштування в Україні. Місце і роль комерційних посередницьких бюро і агентств.

Мета: сформувати у студентів знання про порядок реєстрації безробітних, пошуку підходящої для них роботи та працевлаштування.

Методичні вказівки. До державної служби зайнятості за сприянням у працевлаштуванні можуть звертатися всі незайняті громадяни, які бажають працювати, а також зайняті громадяни, які бажають змінити місце роботи, працевлаштуватися за сумісництвом чи у вільний від навчання час. Незайняті громадяни (в тому числі особи, які доглядають за інвалідом I групи або дитиною-інвалідом віком до 16 років, а також за пенсіонером, який за висновком медичного закладу потребує постійного стороннього догляду), інваліди та пенсіонери, які звертаються до державної служби зайнятості за сприянням у працевлаштуванні, підлягають реєстрації у цій службі. Під час реєстрації кожна особа самостійно або із застосуванням автоматизованої

системи за допомогою працівника державної служби зайнятості заповнює картку персонального обліку громадянина, який шукає роботу (безробітного) і особистим підписом підтверджує достовірність внесених до неї даних та ознайомлюється з пам'яткою “Ваші права — Ваші обов'язки”. Форма зазначеної картки персонального обліку затверджується Міністерством праці.

Зайняті громадяни, які бажають змінити професію або місце роботи, працевлаштуватися за сумісництвом чи у вільний від навчання час і звернулися до державної служби зайнятості, підлягають обліку. Під час прийому таких громадян працівник державної служби зайнятості проводить консультацію з цих питань і робить відповідні записи у картці консультації. Реєстрація та облік громадян, які звертаються за сприянням у працевлаштуванні, здійснюється державною службою зайнятості за місцем постійного проживання (постійної або тимчасової прописки) за умови пред'явлення паспорта і трудової книжки, а у разі потреби — військового квитка, документа про освіту або документів, які їх замінюють, а іноземних громадян і осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні, — тільки за наявності постійної прописки.

Громадяни, зареєстровані у державній службі зайнятості як такі, що шукають роботу, і безробітні зобов'язані сприяти своєму працевлаштуванню, виконувати всі рекомендації центру зайнятості, відвідувати центр зайнятості в строки, встановлені працівником цієї служби.

Словникова робота: підходяща робота, соціальний захист, реєстрація безробітних, перереєстрація, зняття з обліку, сприяння працевлаштуванню.

Питання та завдання для самоконтролю

1. У яких випадках громадянин вважається безробітним?
2. Які документи необхідні для реєстрації в центрі зайнятості?
3. Що таке “підходяща робота”?
4. Який порядок бронювання робочих місць для працевлаштування громадян, які потребують соціального захисту?
5. Що означає для безробітного сприяти своєму працевлаштуванню?
6. Який встановлено порядок перереєстрації громадян, які шукають роботу?
7. Чи існують гарантії працевлаштування громадян, які потребують соціального захисту?

8. Яка категорія громадян має право після звільнення з роботи звернутися на біржу праці в цілях пошуку відповідної роботи?
9. У яких випадках громадянина знімають з обліку на біржі праці?

Творчі завдання

- Чи вважається підходящою робота тимчасового характеру, яка відповідає професійній придатності працівника з урахуванням рівня його професійної підготовки, умовам останнього місця роботи (за винятком оплачуваних суспільних робіт), стану здоров'я, транспортній доступності робочого місця?
- Назвіть перелік документів, що необхідно представити для отримання державної послуги сприяння в пошуку підходящої роботи громадянам, які вперше звернулися до державного центру зайнятості населення.
- Що може бути підставою для відмови громадянину, який вперше звернувся до державного центру зайнятості населення, в наданні державної послуги сприяння в пошуку підходящої роботи?
- Чи можуть бути визнані безробітними громадяни, які:
 - а) не досягли 16-річного віку;
 - б) відмовилися протягом 10 днів з дня їх реєстрації у центрі зайнятості з метою пошуку підходящої роботи від двох варіантів підходящої роботи, включаючи роботи тимчасового характеру;
 - в) представили документи, що містять свідомо помилкові відомості про відсутність роботи і заробітку, а також інші недостовірні дані для визнання їх безробітними.

Теми рефератів

1. Загальні принципи, що характеризують надання державної послуги сприяння громадянам в пошуку підходящої роботи.
2. Порядок визнання незайнятих громадян безробітними.
3. Права і обов'язки безробітного.
4. Сучасне безробіття та його соціально-економічні наслідки.

Література: основна [29; 31; 32; 34];
додаткова [55; 57; 62; 66; 70]

Змістовий модуль II. Програми зайнятості та безробіття

Тема 6. Умови та розмір виплати допомоги на випадок безробіття різним категоріям безробітних. Страхування від безробіття

Умови призначення та розмір допомоги на випадок безробіття. Матеріальна допомога на випадок безробіття. Одноразова матеріальна допомога безробітному та членам його сім'ї. Умови припинення або відкладення виплати допомоги на випадок безробіття. Страхування від безробіття. Співпраця держави, застрахованих осіб і роботодавців у створенні й управлінні системою страхування від безробіття.

Мета: сформувані у студентів знання про умови та розмір виплати допомоги на випадок безробіття різним категоріям безробітних.

Методичні вказівки. Відповідно до ст. 4 Закону України "Про зайнятість населення" держава гарантує працездатному населенню у разі відсутності роботи і заробітку виплату безробітним у встановленому порядку матеріальної допомоги на випадок безробіття, матеріальної допомоги членам сім'ї, які перебувають на їх утриманні, та інших видів допомоги.

Рішення про надання громадянам статусу безробітних з одночасним призначенням допомоги на випадок безробіття приймається державною службою зайнятості за їх особистими заявами з восьмого дня після реєстрації у центрі зайнятості за місцем проживання як таких, що шукають роботу, і оформляється наказом центру зайнятості.

Застраховані особи мають право на матеріальне забезпечення на випадок безробіття. Воно залежить від страхового стажу, до якого прирівнюється також трудовий стаж, набутий працівником за час роботи на умовах трудового договору до 2001 року. Відповідно до статті 22 Закону № 1533-III застраховані особи, визнані у встановленому порядку безробітними, які протягом 12 місяців, що передували початку безробіття, працювали на умовах повного або неповного робочого дня (тижня) не менше 26 календарних тижнів та сплачували страхові внески, мають право на допомогу на випадок безробіття залежно від страхового стажу. Право на допомогу на випадок безробіття зберігається у разі настання перерви страхового стажу з поважних причин, якщо особа протягом місяця після закінчення цієї перерви зареєструвалась в установленому порядку в державній службі зайнятості як безробітна.

Особи, визнані в установленому порядку безробітними, які протягом 12 місяців, що передували початку безробіття, працювали менше 26 календарних тижнів, а також особи, які бажають відновити трудову діяльність після тривалої (більше 6 місяців) перерви, та застраховані особи, звільнені з останнього місця роботи з підстав, передбачених статтею 37, пунктами 3, 4, 7, 8 статті 40, статтями 41 і 45 КЗпП України, мають право на допомогу на випадок безробіття без урахування страхового стажу. Загальна тривалість виплати допомоги на випадок безробіття не може перевищувати 360 календарних днів протягом двох років.

Працюючі пенсіонери та громадяни, які мають право на пенсію, а також іноземці та особи без громадянства, які тимчасово працюють в Україні, страхуванню від безробіття не підлягають. Особи, які забезпечують себе роботою самостійно (члени творчих спілок, творчі працівники, які не є членами творчих спілок), фізичні особи — суб'єкти підприємницької діяльності, особи, які виконують роботи (послуги) згідно з цивільно-правовими угодами, мають право на матеріальне забезпечення за умови сплати страхових внесків, тобто за умови добровільного страхування. Усі наймані працівники набувають статусу застрахованої особи з дня укладення трудового договору, з цього ж дня починається сплата страхових внесків, а отже, і гарантія на соціальний захист у разі втрати роботи.

Словникова робота: допомога на випадок безробіття, страхування від безробіття, мінімальна заробітна плата, середньомісячний сукупний дохід, тривалість виплати допомоги.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Кому і на яких умовах може бути призначена матеріальна допомога на випадок безробіття?
2. В якому разі припиняється виплата допомоги на випадок безробіття та матеріальної допомоги?
3. Яка тривалість і розмір виплати допомоги на випадок безробіття громадянам, які отримали роботу у зв'язку із змінами в організації виробництва та праці?
4. Який розмір і тривалість виплати допомоги на випадок безробіття громадянам, зареєстрованим на загальних підставах?
5. Який встановлюється термін виплати допомоги на випадок безробіття особам пенсійного віку?

6. Чи впливають страховий стаж і тривалість безробіття на розмір допомоги на випадок безробіття?

Творчі завдання

- Поясніть, чи враховується, згідно із законодавством України, страховий стаж громадянина у разі його звільнення з останнього місця роботи за власним бажанням без поважних причин, під час визначення розміру допомоги на випадок безробіття?
- Чи передбачені законодавством певні санкції щодо громадян, які не сприяють своєму працевлаштуванню та не виконують вимог державної служби зайнятості?
- Які санкції згідно із законодавством України можуть застосовуватися до безробітного, якщо під час одержання матеріальної допомоги на випадок безробіття він своєчасно не подав відомості про обставини, що впливають на умови її виплати?

Теми рефератів

1. Необхідність та сутність загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.
2. Визначення розміру страхових внесків. Порядок і строки їх сплати за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття.
3. Умови надання і тривалість матеріальної допомоги на випадок безробіття. Розміри допомоги.
4. Умови одержання одноразової матеріальної допомоги.
5. Співпраця держави, застрахованих осіб і роботодавців у створенні й управлінні системою страхування від безробіття.
6. Система страхування від безробіття: позитивні та негативні моменти.
7. Особливості виплати допомоги безробітним у країнах з розвинутою ринковою економікою.

Література: основна [19; 24; 27; 34; 40];
додаткова [49; 50; 71; 72; 76]

Тема 7. Організація громадських робіт, тимчасової зайнятості на сезонних роботах, залучення безробітних до підприємницької діяльності

Предмет організації оплачування громадських робіт. Участь державної служби зайнятості в організації сезонних робіт. Порядок одержання та повернення безвідсоткової позики для підприємницької діяльності.

Мета: сформувати у студентів знання про своєрідність організації громадських робіт, тимчасової зайнятості на сезонних роботах і залучення безробітних до підприємницької діяльності.

Методичні вказівки. В умовах зростання безробіття і переростання його в деяких регіонах і галузях народного господарства у масове важливим засобом активної політики держави на ринку праці є подальше розширювання оплачуваних громадських робіт. Організація громадських робіт дає змогу раціональніше використовувати робочу силу, створювати тимчасову зайнятість безробітного населення як на регіональному рівні, так і під час реалізації проектів загальнодержавного характеру. Зарубіжний досвід свідчить про те, що за допомогою громадських робіт деякі розвинуті країни переборолі 30–40-процентний рівень безробіття. Але, на відміну від України, значна частка цих робіт мала загальнодержавний характер (побудова магістралей, трубопровідного транспорту, мостів тощо), що давало змогу залучити до них не тільки некваліфіковану робочу силу, а й висококваліфікованих робітників і спеціалістів, які не мали на той час роботи.

Основою організації громадських робіт є довгострокові регіональні програми тимчасової зайнятості, відповідно до яких створюються робочі місця, населення залучається до громадсько-корисної праці в період зниження попиту на робочу силу. Громадські роботи необхідно розглядати як вимушений, проте необхідний засіб боротьби з безробіттям. Тимчасові робочі місця створюються переважно у державному секторі і спрямовані на використання праці різних категорій робочої сили, яка не потребує спеціальної підготовки.

Сезонні роботи організовують підприємства, установи, організації за сприянням державної служби зайнятості і місцевих органів виконавчої влади для підвищення ефективності виробництва трудонедостатніх регіонів та прискорення їх економічного розвитку. Сезонними вважаються роботи, які через природні і кліматичні умови виконуються не весь рік, а протягом певного періоду (сезону), але не

більше 6 місяців. Направлення робітників на сезонні роботи проводиться центрами зайнятості за прямими договорами з підприємствами, установами та організаціями усіх форм власності (далі — підприємство), які потребують додаткової робочої сили, і здійснюється на добровільних засадах.

Безпроцентна позика для зайняття підприємницькою діяльністю надається за рахунок Державного фонду сприяння зайнятості населення в межах коштів, передбачених державною та територіальними програмами зайнятості. Ця позика надається тільки на підприємницьку діяльність, пов'язану з виробництвом продукції, і може бути використана на придбання обладнання, інструменту, сировини, на організацію робочих місць та на інші витрати, пов'язані з цією діяльністю. Контроль за цільовим використанням безпроцентної позики здійснюється державною службою зайнятості.

Словникова робота: громадські роботи, сезонні роботи, тимчасова зайнятість, безпроцентна позика, юридична особа.

Питання та завдання для самоконтролю

- 1.Що таке оплачувані громадські роботи?
- 2.Для кого і на яких роботах можна організовувати оплачувані громадські роботи?
- 3.Як визначаються оплата праці та соціальні гарантії для громадян, зайнятих на оплачуваних громадських роботах?
- 4.Як служба зайнятості організовує участь незайнятих громадян в основних роботах?
- 5.На яких умовах безробітних можна направляти на сезонні роботи?
- 6.Які умови та порядок надання безвідсоткової позики для започаткування власної підприємницької діяльності?

Творчі завдання

- Розкрийте плюси і мінуси підприємництва для чоловіків та жінок. Проаналізуйте секрети їх успішного бізнесу (це можуть бути певні особисті якості, цікава підприємницька ідея, вдало підібрані кадри тощо).
- Проаналізуйте, ніби “приміряючи бізнес на себе” і перерахуйте, які конкретні ресурси (людські, матеріально-технічні, фінансові тощо) необхідні для ведення підприємницької діяльності та визначте об'єктивні ризики, що можуть бути пов'язані з цією діяльністю.

Теми рефератів

1. Сучасні методи боротьби з безробіттям: зарубіжний та вітчизняний досвід.
2. Умови залучення безробітних до громадських та сезонних робіт.
3. Державні програми залучення безробітних до підприємницької діяльності.
4. Сучасні методики виявлення професійної здатності до підприємницької діяльності.
5. Особливості розв'язання місцевих проблем зайнятості населення.
6. Державна політика щодо регулювання мобільності та перерозподілу робочої сили.

Література: основна [32–34; 43];
додаткова [46; 49; 50; 52; 55; 58]

Тема 8. Регіональні програми зайнятості. Координація діяльності підприємств, установ і організацій у сфері зайнятості

Основна мета програми зайнятості. Зміст територіальної програми зайнятості. Організація розробки та реалізації регіональної програми зайнятості. Застосування принципів соціального партнерства у вирішенні проблем зайнятості. Координаційні комітети сприяння зайнятості населення: організація й основні напрями діяльності.

Мета: сформувати у студентів знання про своєрідність регіональних програм зайнятості населення і значення координації діяльності підприємств, установ і організацій у сфері зайнятості.

Методичні вказівки. Метою державних і регіональних програм зайнятості є сприяння зайнятості населення, задоволення потреб громадян у праці.

Державні й територіальні програми зайнятості населення спрямовані на: сприяння розвитку і структурній перебудові економіки, створенню умов для спрямування вивільнюваних працівників, насамперед на рентабельні виробництва та в пріоритетні галузі економіки; попередження розвитку безробіття і його скорочення шляхом підвищення економічної зацікавленості підприємств і організацій у створенні додаткових робочих місць, переважно з гнучкими формами зайнятості; удосконалення системи відтворення робочої сили водно-

час із збільшенням числа робочих місць, поліпшенням професійної орієнтації, підвищенням кваліфікації працівників та ефективності використання трудових ресурсів; захист безробітних та їхніх сімей від негативних наслідків безробіття і забезпечення зайнятості громадян, які потребують соціального захисту і не спроможні конкурувати на ринку праці; формування кадрової, матеріальної, інформаційної, статистичної, фінансової та науково-методичної бази державної служби зайнятості; заходи сприяння зайнятості населення, яке проживає у сільській місцевості.

Спеціальні галузеві програми зайнятості населення призначені для вирішення на рівні окремих галузей і підприємств проблем прихованого безробіття, сприяння продуктивній зайнятості працівників і практичній реалізації диференційованого підходу щодо окремих підприємств з урахуванням державної політики структурної перебудови, санації державних підприємств і заходів державної політики на ринку праці.

Заходи щодо реалізації державної політики зайнятості на територіальному рівні ураховують необхідність сприяння будь-яким формам розширення сфери прикладання праці, в тому числі створення нових робочих місць, забезпечення умов для розвитку підприємництва та працевлаштування незайнятого населення і безробітних; забезпечення державних гарантій зайнятості для окремих категорій населення; поліпшення системи професійної орієнтації, підготовки й перепідготовки кадрів, матеріальної підтримки безробітних та їхніх сімей; організації громадських робіт тощо.

У програмах також обґрунтовується організаційне, наукове і фінансове забезпечення всіх запланованих заходів та необхідність контролю щодо їх реалізації.

Словникова робота: територіальна програма зайнятості, регіональна програма зайнятості, соціальне партнерство, регулювання зайнятості.

Питання та завдання для самоконтролю

1. Що лежить в основі регіональних програм зайнятості?
2. Які шляхи реалізації мети програми зайнятості населення в сучасній Україні?
3. За якими принципами будується робота Координаційного комітету сприяння зайнятості населення?

4. Які організації мають контролювати напрями та механізми реалізації регіональної програми зайнятості?
5. Які ресурси та джерела фінансування необхідні для ефективного виконання регіональних програм зайнятості?

Творчі завдання

- Проаналізуйте, які негативні наслідки можуть виникнути через неефективну роботу Координаційних комітетів сприяння зайнятості населення?
- Дайте характеристику гострого безробіття українських регіонів двох типів:
 - 1) з високим природним приростом населення, коли на ринок праці постійно виходить велика кількість молоді, тоді як кількість робочих місць в умовах економічної кризи не тільки не збільшується, але й скорочується;
 - 2) депресивні регіони, тобто з переважанням найбільш кризових галузей промисловості.

Теми рефератів

1. Зміст і значення державної та регіональної програм зайнятості.
2. Структура територіальної програми зайнятості.
3. Участь органів місцевої державної виконавчої влади у підготовці та виконанні завдань територіальної зайнятості.
4. Засоби запобігання безробіттю у країнах з розвинутою ринковою економікою і в Україні.
5. Порядок створення робочих місць на територіях пріоритетного розвитку.
6. Значення державного регулювання трудової міграції.

Література: основна [1; 2; 4; 6; 13; 37; 38];
додаткова [54; 55; 57; 67; 80]

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Адаптация человека к трудовой деятельности и ее психофизиологическая оценка: Межотраслевые метод. рек.* — М.: НИИтруда, 1992. — 167 с.

2. *Альошин В.* Україна готує велику економічну справу // Вісник пенсійного фонду України. — 2003. — № 12.
3. *Белорус О., Панченко Е.* Менеджмент, конкурентоспособность и эффективность. — К.: Основи, 1992. — 153 с.
4. *Библиотека управляющего персоналом: мировой опыт. Профорентация, подготовка и оценка персонала: Обзорная информ.* / Сост. В. И. Яровой; Под ред. Г. В. Щёкина. — К.: МАУП, 1995. — 114 с.
5. *Библиотека управляющего персоналом: мировой опыт. Управление занятостью и организацией трудоустройства: Обзорная информ.* / Сост. В. И. Яровой; Под ред. Г. В. Щёкина. — К.: МАУП, 1995.— 182 с.
6. *Білорус Д. Г., Лук'яненко Д. Г., Поручник А. М.* Методологічні проблеми дослідження інтернаціоналізації та глобалізації // Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації / За ред. Д. Г. Лук'яненка. — К.: Вид-во КНЕУ, 2001. — 538 с.
7. *Бондаренко А.* Подбор кадров во Франции // Персонал. — 1997. — № 6. — С. 92.
8. *Боровський А. Б.* Система методів професійної орієнтації: Навч.-метод. посіб. — Кн. 1. Методики профорієнтаційної роботи (додатки) / А. Боровський, Т. М. Поталенко, Г. В. Щокін. — К.: МАУП, 1993. — 164 с.
9. *Введение в практическую социальную психологию* / Под ред. Ю. М. Жукова, Л. А. Петровской, О. В. Соловьевой. — М.: Наука, 1994. — 115 с.
10. *Веснин В. Р.* Практический менеджмент персонала. — М.: Юристъ, 1999. — 163 с.
11. *Гусев Ю. Л.* Рівень нормативного та методологічного забезпечення профорієнтації населення // Актуальні проблеми профорієнтації та профнавчання безробітних в сучасних умовах ринку праці: Наук.-практ. конф. — К.: ДЦЗ, 2000. — 100 с.
12. *Державна програма з утвердження гендерної рівності в українському суспільстві на період до 2010 р.*: Затв. Постановою Кабінету Міністрів від 27 груд. 2006 р. № 1834.
13. *Дослідження ситуації у сфері трудової міграції: Україна (аналітична доповідь): Документ для обговорення на Національному тристоронньому семінарі з питань зовнішньої трудової міграції у рамках проекту МОП* можливості професійного навчання, зайнятості та міграційна політика як фактори запобігання й скорочення масштабів торгівлі жінками в Україні (Київ, 2–4 листопада 2005 року).

14. *Економічна активність населення України у 2000 році* / Відп. за вип. Н. В. Григорович. — К.: Держкомстат України, 2001.
 15. *Зайчук Б.* Перспективи розвитку держави // Вісник пенсійного фонду України. — 2003. — № 5.
 16. *Закон України* “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” // *Голос України*. — 2000. — 11 квіт. (№ 64).
 17. *Закон України* “Про зайнятість населення” // *Законодавство України про працю станом на 25 трав. 2003 р.* — К.: Істина, 2003.
 18. *Закон України* “Про колективні договори і угоди” // *Законодавство України про працю станом на 25 трав. 2002 р.* — К.: Істина, 2002.
 19. *Закон України* “Про оплату праці” // *Законодавство України про працю станом на 25 трав. 2003 р.* — К.: Істина, 2003.
 20. *Закон України* “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”.
 21. *Закон України* “Про зайнятість населення”.
 22. *Закон України* “Про затвердження Державної програми зайнятості населення на 2001–2004 роки”. Орієнтир № 15 // *Урядовий кур’єр*. — 2002. — № 73.
 23. *Закон України* “Про колективні договори і угоди”.
 24. *Закон України* “Про оплату праці”.
 25. *Закон України* “Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності”.
 26. *Закон України* “Про соціальне партнерство”.
 27. *Заліновська Г. Т.* Економіка праці. — К.: КНЕУ, 2003.
 28. *Заславский И. К.* характеристике труда в современной России // *Вопросы экономики*. — 2001. — № 2.
 29. *Іванова І. О.* Концептуальні аспекти теорії і практики надання психологічної допомоги // *Актуальні проблеми профорієнтації та професійного навчання безробітних в сучасних умовах ринку праці: Наук.-практ. конф.* — К.: ДЦЗ, 2000. — 100 с.
 30. *Кабалина В., Рыжикова З.* Неполная занятость в России // *Вопросы экономики*. — 2001. — № 2.
 31. *Калина А. В.* Економіка праці: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2004.
 32. *Климов Е. А.* Психология профессионального самоопределения. — Ростов н/Д: Феникс, 1996. — 179 с.
 33. *Ковалинський В. В., Кір’ян Т. М.* Праця та соціальна політика. З історії Міністерства. — К.: Мінпраці України, НДІ праці та зайнятості населення, 2002. — 227 с.
 34. *Кодекс законів про працю України.*
 35. *Кодекс законів України про працю* // *Кодекси України: У 4 т.* — К.: Право, 2003. — Т. 4.
 36. *Колосова Р. П.* Глобализация экономики и социально-трудовые отношения в России // *Соціальні пріоритети ринку праці в умовах структурної модернізації економіки: Міжнар. наук.-практ. конф.* — К.: Мінпраці України; РВПС України НАН України; Ін-т соц. досліджень, 2001. — Т. 1. — 652 с.
 37. *Колот А. М.* Глобалізація економіки та її вплив на соціально-трудоу сферу // *Україна: аспекти праці*. — К.: Вид. фірма “Праця”. — 2001. — № 3.
 38. *Колот А. М.* Глобалізація як чинник трансформації соціально-трудоу відносин // *Стратегія економічного розвитку в умовах глобалізації* / За ред. Д. Г. Лук’яненка. — К.: Вид-во КНЕУ, 2001. — 538 с.
 39. *Конвенции и рекомендации. 1919–1956* // *Международ. организация труда*. — Женева: МВТ. — Т. 1 — 1159 с.
 40. *Конвенція МОП № 131* “Про встановлення мінімальної заробітної плати з особливим урахуванням країн, що розвиваються” від 3 черв. 1970 р.
 41. *Конвенція МОП № 142* “Про професійну орієнтацію та професійну підготовку в галузі розвитку людських ресурсів” від 23 черв. 1975 р.
 42. *Конвенція МОП № 168* “Про сприяння зайнятості і захист від безробіття” від 21 черв. 1988 р.
 43. *Конвенція МОП № 181* “Про приватні агентства зайнятості”.
 44. *Конституція України.* Прийнята на п’ятій сесії ВР України 28 черв. 1996 р. — К., 1996.
- Додаткова*
45. *Котляр А.* Возможности минимизации безработицы в России // *Человек и труд*. — М., 2001. — № 9. — 43 с.
 46. *Крапиловська С. А., Мітельман Р. Й., Синявський В. В.* та ін. Основи професіографії. — К.: МАУП, 1997. — 153 с.
 47. *Крайнова М.* Рекрутинг — тренінг — моніторинг. — К.: МАУП, 2002.
 48. *Лецинская Г., Палева Ю.* Проблемы занятости в Москве // *Экономитет*. — 2002. — № 12.
 49. *Лібанова Е. М.* Ринок праці. — К.: Центр навч. літ., 2003.
 50. *Мамчур І.* Кредити для малого та середнього бізнесу: робота на перспективу // *Праця і зарплата*. — 2003. — Листоп. (№ 42).

51. *Маршавін Д. Ю., Беляєва С. Я., Мручковська Е. М.* Діяльність державної служби зайнятості з попередження неврегульованої зовнішньої трудової міграції, протидії торгівлі людьми та ліквідації дитячої праці: Навч. посібн. / За заг. ред. С. І. Литвин, Д. Ю. Маршавіна. — К.: Міленіум, 2007. — 312 с.
52. *Моськин Р.* Повышение качества трудовых ресурсов // Человек и труд. — 2001. — № 9.
53. *Основи професіографії:* Навч. посіб. — К.: МАУП, 1997. — 148 с.
54. *Пазюк О. Г., Шелешкова С. М.* Методологічні передумови розробки програми зайнятості населення // Персонал. — 2001. — № 5(65) додаток 1(16). — С. 37–40.
55. *План дій щодо реалізації в 2007–2008 р. основних напрямів проведення державної політики зайнятості на період до 2009 р.:* Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 13 квіт. 2007 р. № 156-р.
56. *Попов А. И.* Экономическая теория. — СПб.: Питер, 2001.
57. *Постанова Верховної Ради України від 01.03.91 № 804-ХІІ* “Про порядок введення в дію Закону Української РСР “Про зайнятість населення”.
58. *Практикум по психологии профессиональной деятельности и менеджмента* / Под ред. Г. Никифорова. — СПб.: Питер, 2001. — 239 с.
59. *Праця і закон.* — 2003. — Груд. (№ 23).
60. *Праця і закон.* — 2003. — Жовт. (№ 20).
61. *Про внесення змін і доповнень до деяких рішень Уряду України у зв'язку з прийняттям Закону України “Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР “Про зайнятість населення”:* Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квіт. 1993 р. № 315.
62. *Про державну службу зайнятості:* Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 24 черв. 1991 р. № 47 (зі змін., внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 29 квіт. 1993 р. і 4 верес. 1998 р.) // ЗПУРСР. — 1991. — № 6. — С. 50; 1993. — № 10. — С. 200; Праця і зарплата. — 1998. — № 9.
63. *Про затвердження положень щодо застосування Закону України “Про зайнятість населення”:* Постанова Кабінету Міністрів України від 27 квіт. 1998 р. № 57.
64. *Про затвердження положень щодо застосування Закону УРСР “Про зайнятість населення”:* Постанова Кабінету Міністрів України від 24 черв. 1991 р. № 47.
65. *Профессиональная ориентация, подготовка и оценка персонала:* Обзорная информация / Сост. В. И. Яровой; Под ред. Г. В. Щёкина. — К.: МАУП, 1995. — 120 с.
66. *Ринок праці України у 2000 році:* Аналіт.-стат. зб. — К.: Держ. центр зайнятості, 2001. — 242 с.
67. *Ринок праці України у 2001 році:* Аналіт.-стат. зб. / Відп. за вип. Н. І. Іванова, Н. І. Зінкевич, О. В. Козирева. — К.: Держ. центр зайнятості, 2002. — 256 с.
68. *Савченко В. А.* Удосконалення та підвищення ефективності професійного навчання кадрів на виробництві // Україна: аспекти праці. — К., 2001. — № 7.
69. *Синьов В. М.* Кадрова виховна соціальна та психопрофілактична робота в ОВС (Інформ. зб.) / За заг. ред. О. В. Терещука. — К., 2002. — 93 с.
70. *Смирнов С, Исаев Н.* Социальная политика: новый курс // Вопросы экономики. — 2002. — № 2.
71. *Сприяння працевлаштуванню молоді та запобігання економічній експлуатації дітей в Україні:* Навч. посіб. / За заг. ред. Ю. М. Маршавіна. — К.: ІПК ДСЗУ–ІПЕК, 2006. — 147 с.
72. *Труд и социальное развитие:* Словарь / Гл. ред. Е. С. Строев. — М.: ИНФРА-М, 2001. — 266 с.
73. *Управление персоналом организации* / Под ред. А. Я. Кибаики. — 2-е изд. — М.: ИНФРА-М, 2001. — 638 с.
74. *Чемерис А. Т.* Організація діяльності служби зайнятості. — К.: МАУП, 2003.
75. *Черненко М.* Співпраця допомагає вирішувати соціальні питання // Вісник пенсійного фонду України. — 2003. — № 1.
76. *Чорна Г.* За кулісами “зарплата у конверті” // Вісник пенсійного фонду України. — 2003. — № 11.
77. *Шевченко І. Б.* Регулювання регіонального ринку праці за умов структурної трансформації економіки: Автореф. дис. ... канд. екон. наук. — Львів, 2003.
78. *Щёкин Г.* Как эффективно управлять людьми. Психология кадрового менеджмента. — К.: МАУП, 1999. — 172 с.
79. *Щёкин Г.* Организация и технология управления персоналом: Учеб.-метод. пособие. — К.: МАУП, 2002. — 832 с.
80. *Щербаков В. П.* Доповідь на міжнародній науково-практичній конференції “Глобалізація економіки, регіональна інтеграція, вплив цих процесів на стан трудящих країн-учасниць СНД”. — М., 2002.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Організація діяльності служб зайнятості”	4
Зміст дисципліни “Організація діяльності служб зайнятості”	5
Список літератури.....	24

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *С. М. Толкачова*
Комп’ютерне верстання *А. М. Голянда*

Зам. № ВКЦ-4425

Формат 60 84/₁₆. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, пр. Червонозоряний, 119, літ. ХХ

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*